

پیامدها و مشکلات تک‌فرزندی

گردآوری و تألیف:
دکتر نوذر نخعی

سرشناسه: نخعی، نوذر، ۱۳۴۸ -
 عنوان قراردادی: پیامدها و مشکلات تک فرزندی
 مشخصات نشر: کرمان: نشر فانوس، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهری: ۱۶۱ ص.؛ مصور، ۱۵×۱۵ س.م.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۶۳۲-۸۵-۹
 وضعیت فهرست نویسی: فیای مختصر
 یادداشت: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.
 یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس.
 شماره کتابشناسی ملی: ۳۸۲۱۳۷۹

پیامدها و مشکلات تک فرزندی

- ♦ گردآوری و تألیف: نوذر نخعی
- ♦ ناشر: فانوس کرمان (۳۲۴۴۵۶۳۹)
- ♦ کاریکاتورست: محمد صالح رزم حسینی
- ♦ گرافیک و طراحی: کانون تبلیغاتی زرنفش (۳۲۴۵۱۵۹۸)
- ♦ نویت چاپ: اول / ۱۳۹۴
- ♦ تیراژ: ۳۰۰۰ جلد
- ♦ چاپ و صحافی: کرمان تکثیر (۳۲۴۵۸۶۵۴)
- ♦ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۶۳۲-۸۵-۹
- ♦ قیمت: ۴۵۰۰ تومان

فهرست مطالب

۱	پیشگفتار.....
۵	فصل اول: توجه افراطی و لوس کردن.....
۳۳	فصل دوم: حفاظت بیش از حد و بیش تیماری.....
۴۹	فصل سوم: کوناهای در تربیت و ادب کردن.....
۸۵	فصل چهارم: جبران افراطی ناشی از احساس گناه.....
۱۰۱	فصل پنجم: توقعات غیر منطقی و غیر واقع بینانه.....
۱۱۷	فصل ششم: برخورد با بچه همانند یک فرد بالغ.....
۱۲۹	فصل هفتم: تحسین افراطی و بیش از حد.....
۱۵۵	فصل هشتم: اگر فرصت خواندن تمام کتاب را ندارید از اینجا شروع کنید!.....

پیشگفتار

لحظه‌ای ازدواج یک دختر و پسر تک‌فرزند را مجسم کنید. کودک آنها نه خاله خواهد داشت و نه عمه، نه عمو و نه دایی! چنین زوجی نه تنها خودشان از نعمت داشتن خواهر و برادر محروم بوده‌اند، بلکه فرزندشان در خلاء ناخواسته محروم بودن از بستگان درجه یک زندگی خواهد نمود. پدر و مادر این زوج نیز باید بدانند که در این دنیای ماشینی نمی‌توان از تک‌فرزند انتظار داشت که مرهمی برای تنهایی زود هنگام والدین خود باشد، به عبارتی تنهایی در تنهایی!

آیا پدر و مادری که یک فرزند دارند، می‌توانند هیچ روزی را بدون دلوپسی بیش از حد نسبت به مخاطرات متفاوتی که تک‌فرزند آنان را تهدید می‌کند، سپری کنند؟ آیا کودکان تک‌فرزند با احتمال بیشتری از سوی پدر و مادر خود حفاظت نمی‌شوند؟ آیا به دلیل نداشتن خواهر و برادر هم سن و سال، آنها را از بچگی

کردن محروم نکرده‌ایم؟ آیا هنگامی که تک‌فرزندمان درخواست خواهر و برادر از ما می‌کند، احساس گناه نمی‌کنیم؟

تک‌فرزندی پدیده‌ای است که به دنبال صنعتی شدن جوامع امکان رخداد آن افزایش می‌یابد. مطالعات کشوری نشان داده است که در خانم‌های برخوردار از تحصیلات دانشگاهی، احتمال تک‌فرزندی نزدیک به ده برابر خانم‌هایی است که از تحصیلات برخوردار نیستند. تک‌فرزندی مشکلات متعددی را برای فرزند، پدر و مادر و کلان جامعه می‌تواند به دنبال داشته باشد. از آنجایی که احتمال تک‌فرزندی در خانواده‌های تحصیل کرده بیشتر است، گسترش این امر ممکن است سبب شود که در آینده‌ای نه چندان دور سهم کودکان با ضریب هوشی بالا در جامعه کمتر شود و به تدریج میانگین ضریب هوشی جامعه رو به کاهش نهد. جدا از تنهایی زود هنگام والدین و تبعات منفی تک‌فرزندی برای جامعه، چه خوب است آسیب‌ها و عوارضی را که فرایند تک‌فرزندی بر سلامت روانی-اجتماعی کودک وارد می‌نماید را نیز از زبان اهل فن بشنویم. این کتاب مشکلات تربیتی بالقوه کودک تک‌فرزند را واکاوی می‌نماید، مشکلاتی که راه حل ریشه‌ای آن،

بیرون بردن کودک از بحران تک‌فرزندی است. بخشی از این کتاب از اثر دکتر کرولین وایت تحت عنوان «هفت گناه والدین تک‌فرزند» اقتباس شده است. امید که مفید واقع شود.

نقاشی‌های این کتاب حاصل زحمات هنرمند کاریکاتوریست جناب آقای محمد صالح رزم‌حسینی است، که با داشتن ۲۰ سال تجربه کاری و کسب چندین جایزه بین‌المللی آنها را قلم زده‌اند. ویراستاری ادبی را نیز همکار ارجمندم سرکار خانم تویسرکانی عهده‌دار شدند. در پایان لازم می‌دانم از دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس وزارت بهداشت که از انتشار این کتاب حمایت مالی نمودند، به ویژه جناب آقای دکتر محمد اسلامی که با ویرایش علمی این کتاب به ارتقای کیفیت آن کمک شایانی نمودند، قدردانی نمایم. سپس آخر را به همراهان زندگیم، به پدر، مادر، همسر و فرزندان عزیزم تقدیم می‌کنم.

دکتر نوذر نخعی

استاد و پژوهشگر مرکز تحقیقات علوم اعصاب

دانشگاه علوم پزشکی کرمان